

Bronsealderhaugene

- sosial rangordning, både i liv og død

Gravhaugene ved Hvisten er et av de få sporene etter et typisk bronsealder-samfunn på Eiker.

Det er funnet en god del gjenstander på Eiker fra den peerioden som regnes som bronsealder - 1800 til 500 f.Kr. Men samtlige er av stein, ofte flint, slik som denne flintdolken, som ble funnet ved Lunde.

Slik så kanskje bronsealdergårdene ut på Eiker.

Bronsealderen vbar på mange måter en merkelig tid i Norge. På den ene siden var bruken av metall en av de største nyvinninger i menneskets historie. I store deler av verden ga det støtet til store statsdannelser, byutvikling og nye religiøse forestillinger. På den annen side var det svært mye som fortsatte som før. Som i yngre steinalder var et jordbruk folk flest levde av, og stein, bein og tre var fortsatt de viktigste råvarene når en skulle lage redskaper. Alt i yngre steinalder ser vi at de som bodde på Eiker hadde kontakt med folk som bodde på Kontinentet, og at det var i ferd med å utvikle seg klare sosiale skiller, i den forstand at enkelte mennesker hadde mer makt og rikdom enn andre. Bronsen bidro på mange måter en videreføring av denne utviklingen, samtidig som den var et materiale som ga muligheter for helt nye kulturelle og kunstneriske uttrykksformer.

Norge lå helt i utkanten av den europeiske bronsealderkulturen. Bare enkelte områder langs kysten hadde egentlig noen bronsealder - deriblant Båhuslen, Vestfold og bygdene ved Oslofjorden. Eiker igjen lå helt i utkanten av dette området. Det er faktisk ikke funnet bronsegjenstander på Eiker som kan dateres til bronsealderen. Derimot finnes det både gravhauger og en helleristning som viser at de som bodde på Eiker var påvirket av nye religiøse strømninger. Derfor kan vi på sett og vis si at også Eiker hadde en bronsealder.

Det mest iøynefallene sporet etter bronsealderens mennesker, er utvilsomt de store gravhaugene som ble laggt over enkelte samfunnsmedlemmer etter at de døde. Det må ha tatt flere dagsverk å samle sammen så store mengder jord. På Eiker kjenner vi slik hauger bare fra noen få steder - Hvidsten, Bollerud og Haga. Til gjengjeld består feltet ved Hvidsten av rundt 20 hauger. Det er ganske uvanlig, for som oftest ligger bronsealderhaugene enkeltvis, på godt synlige steder, gjerne langs en skipsled. Haugene ved Hvidsten ligger riktignok på et høydedrag, og ville ha vært godt synlige dersom en tenker seg at det ikke var noen vegetasjon i dette området. Men de ligger på et høydedrag 70-80 m.o.h., og selv om vi tar hensyn til at vannstanden var høyere i bronsealderen enn i dag, ville da ha ligget minst 400 meter unna skipsleden. Derimot ville de tre røysene ved Bollerud ha vært godt synlig for dem som reiste med båt på Eikern, og de som kom i båt opp Drammensdalen ville ha sett røysa på Hagakollen.